

**SECTORCOMITE X – ONDERWIJS (Vlaamse Gemeenschap)
COMITE VOOR DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE OVERHEIDSDIENSTEN – Afdeling 2 –
Onderafdeling "Vlaamse Gemeenschap".
OVERKOEPELEND ONDERHANDELINGSCOMITE VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS**

Brussel, 20/03/2026

**PROTOCOL NR. 289 HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN DIE GEVOERD
WERDEN IN DE GEMEENSCHAPPELIJKE VERGADERING VAN:**

- **SECTORCOMITE X – ONDERWIJS (Vlaamse Gemeenschap);**
- **COMITE VOOR DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE OVERHEIDSDIENSTEN – Afdeling 2 –
Onderafdeling "Vlaamse Gemeenschap";**
- **OVERKOEPELEND ONDERHANDELINGSCOMITE VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS;**

OP 10 MAART 2026

over

het Ontwerp van decreet tot wijziging van diverse onderwijsdecreten, wat betreft de flexibilisering van de organisatie van de levensbeschouwelijke vakken

De afvaardiging van de overheid, samengesteld uit:

1. dhr. Matthias DIEPENDAELE, minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en Facilitair Management, voorzitter SectX-C2
2. mevr. Zuhail DEMIR, Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en Werk, voorzitter OOC
3. dhr. Ben WEYTS, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn – lid;
4. dhr. Hans BONTE, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd – lid,
5. mevr. Hilde CREVITS, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij, lid

en de afvaardiging van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap en van de representatieve verenigingen van de inrichtende machten, te weten:

- **het Katholiek Onderwijs Vlaanderen**, vertegenwoordigd door:

Dhr. Chris SMITS, secretaris-generaal Katholiek Onderwijs Vlaanderen
Dhr. Stefaan SAMAEY, directeur dienst personeel

- **het Overleg Kleine Onderwijsverstrekkers** (FOPEM, IPCO, Steiner-federatie, VOOP), vertegenwoordigd door:

Dhr. Paul BUYCK, coördinator OKO

- **het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap**, vertegenwoordigd door:

Dhr. Geert SPIESSENS, afdelingshoofd beleid en belangenbehartiging

- **het Onderwijssecretariaat voor Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap**, vertegenwoordigd door:

Dhr. Bruno SAGAERT, directeur Koepelwerking

hebben een akkoord bereikt over het hierbij gevoegde Ontwerp van decreet tot wijziging van diverse onderwijsdecreten, wat betreft de flexibilisering van de organisatie van de levensbeschouwelijke vakken.

***

Katholiek Onderwijs Vlaanderen onderschrijft een protocol van akkoord bij het ontwerp van bovengenoemd decreet. Dit akkoord beperkt zich tot de maatregelen die opgenomen zijn in de teksten van het decreet en doet in geen geval een uitspraak over de herziening van de financiering die in de memorie van toelichting wordt aangekondigd.

Katholiek Onderwijs Vlaanderen betreurt dat over het besluit dat de splitsingsnormen herziet niet tegelijkertijd kon onderhandeld worden. Kennis van het uitvoeringsbesluit is nodig om zicht te krijgen op het toepassingsgebied en een inschatting te maken van de impact van de herziening van de financiering voor de organisatie van het vak RK Godsdienst in het Katholiek Onderwijs.

***

OKO geeft een protocol van akkoord bij het Ontwerp van decreet tot wijziging van diverse onderwijsdecreten, wat betreft de flexibilisering van de organisatie van de levensbeschouwelijke vakken maar formuleert een paar bedenkingen.

OKO heeft begrip voor het feit dat de overheid de organisatie van de levensbeschouwelijke vakken in het Vlaamse onderwijslandschap organisatorisch wil optimaliseren zonder daarbij de keuzevrijheid van ouders te verhinderen.

Bij gebrek aan inzicht in de uitvoeringsbesluiten die de splitsingsnormen herziet, is OKO bezorgd over de mogelijke impact van de financiële optimalisatie die de overheid koppelt aan de flexibilisering. Binnen de huidige financiering van de levensbeschouwelijke vakken wordt bij secundaire scholen met één instellingsnummer bijvoorbeeld geen rekening gehouden met verschillende vestigingsplaatsen. Die scholen zetten nu soms al bijkomende uren in voor het verzorgen van het levensbeschouwelijk onderwijs. De financiële optimalisatie kan een grotere ongelijkheid creëren ten opzichte van scholen met meerdere instellingsnummers, temeer omdat vanaf volgend schooljaar bijkomende besparingen in het secundair onderwijs worden ingevoerd.

***

Het Gemeenschapsonderwijs geeft een protocol van akkoord bij *het voorontwerp van decreet tot wijziging van diverse onderwijsdecreten, wat betreft de flexibilisering van de organisatie van de levensbeschouwelijke vakken.*

Het Gemeenschapsonderwijs is tevreden dat men oog heeft voor de problematiek van de organiseerbaarheid van de levensbeschouwelijke vakken en dat men daartoe meer flexibiliteit mogelijk maakt voor scholen. We kunnen echter niet beoordelen of die betere organiseerbaarheid wel zal bereikt worden. Die hangt immers nauw samen met uitvoeringsbesluiten en bij gebrek aan inzage in die uitvoeringsbesluiten ziet het Gemeenschapsonderwijs nog onvoldoende of en hoe de voorstellen de organisatie kunnen verbeteren.

Bij de ingangsdatum van 1 september 2026 willen we de bezorgdheid en onzekerheid uiten over het feit dat scholen nog voldoende tijd zullen hebben om de maatregelen op een kwaliteitsvolle wijze te implementeren. Dit hangt trouwens ook samen met het legistische traject dat de uitvoeringsbesluiten nog moeten doorlopen.

***

OVSG geeft een protocol van akkoord bij het Ontwerp van decreet tot wijziging van diverse onderwijsdecreten, wat betreft de flexibilisering van de organisatie van de levensbeschouwelijke vakken

Het voorliggend ontwerp beoogt een tweevoudige doelstelling, een organisatorische optimalisatie van de levensbeschouwelijke vakken enerzijds en een herziening van de financiering anderzijds. De organisatorische optimalisatie omvat verschillende maatregelen die meer flexibiliteit mogelijk maken, zoals het loslaten van de verplichting om de levensbeschouwelijke lessen parallel in te richten en het creëren van mogelijkheden om de lessen via lesbijwoning in een andere school te volgen of interactief afstandsonderwijs toe te laten.

OVSG kan zich vinden in de doelstelling van optimalisatie van de organisatie, maar wenst de aandacht te vestigen op een aantal mogelijke belemmeringen. Zo is het groeperen van de lessen enkel haalbaar wanneer leerkrachten niet tegelijk verschillende soorten opdrachten hebben – bijvoorbeeld een combinatie van groepering en een wekelijkse lesopdracht – verspreid over meerdere scholen. Het realiseren van deze flexibiliteit zal goede afspraken vergen over de scholen heen om dat te bewerkstelligen. Voor het buitengewoon onderwijs geldt bovendien dat er niet mag worden van uitgegaan dat leerlingen van alle onderwijsvormen samen kunnen worden gezet.

De voordracht vervangen door een visum betekent een vermindering van planlast en vormt in die zin een positieve maatregel. Evenwel biedt deze regeling geen bescherming voor scholen wanneer een Inspectie beslist om het visum van een personeelslid in te trekken.

Verder onderschrijft OVSG de zienswijze van de decreetgever om schoolbesturen de mogelijkheid te laten om anciënniteit te erkennen wanneer de betrokken leerkracht wisselt naar een ander ambt. Omwille van de specificiteit van het vak levensbeschouwing is het voor schoolbesturen moeilijk om een inschatting maken over het functioneren van het personeelslid. OVSG volgt de decreetgever dat die toekenning geen automatisme mag zijn.

Wat betreft de berekeningswijze van de lesuren, die nog door de Vlaamse Regering moet worden uitgewerkt, wenst OVSG volgende punten te formuleren. De decreetgever vertrekt van de premisse dat bij de inrichting van de levensbeschouwelijke vakken besparingen mogelijk zijn. Het aandeel van besparingen voor het officieel onderwijs zal aldus groter zijn dan voor het vrij gesubsidieerd onderwijs.

Voor OVSG is het essentieel dat de omvang van de besparing omtrent de levensbeschouwelijke vakken duidelijk wordt, op dit ogenblik echter niet mogelijk omwille van de ontbrekende uitvoeringsbesluiten. Het is van belang dat besparingen het officieel onderwijs niet in proportie zwaarder treffen dan de vrije onderwijsverstrekkers.

Vermits de tekst van het ontwerp zelf geen besparingen bevat maar enkel de mogelijkheid daartoe voorziet, kan OVSG principieel wel akkoord gaan met voorliggende tekst.

***

Bovenvermelde afvaardiging van de overheid

en **het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen**, vertegenwoordigd door:

Mevr. Griet MATHIEU, pedagogisch begeleider

hebben een gedeeltelijk akkoord bereikt over het hierbij gevoegde Ontwerp van decreet tot wijziging van diverse onderwijsdecreten, wat betreft de flexibilisering van de organisatie van de levensbeschouwelijke vakken.

***

Provinciaal Onderwijs Vlaanderen geeft een protocol van gedeeltelijk akkoord bij het decreet flexibilisering van de organisatie van levensbeschouwelijke vakken

Vanuit provinciaal onderwijs zijn we vragende partij voor een reorganisatie van LBV in functie van het verlagen van de planlast, het vermijden van uren zonder leraar, en meer tijd en focus van de schoolleider op onderwijskwaliteit.

Het invoeren van het visum wordt warm onthaald door onze schoolbesturen en scholen.

We waarderen de poging van de overheid om tot flexibilisering over te gaan, maar we stellen vast:

Het decreet mist zijn doel:

1. Onze directeurs geven aan dat de voorgestelde maatregelen inzake praktische organisatie vandaag al worden toegepast waar dat mogelijk is. In andere gevallen blijken ze om uiteenlopende organisatorische redenen niet haalbaar, zoals lessenroosters, een tekort aan leraren om parallel te roosteren, of leraren die op meerdere scholen werkzaam zijn.
2. Momenteel investeert ongeveer de helft van onze secundaire scholen uren uit hun globaal lestijdenpakket in de organisatie van LBV. Dit gaat om een vork van 4 tot 8 uren. Het inzetten van uren uit het globaal lestijdenpakket zet de onderwijskwaliteit van de algemene en specifieke vorming onder druk. Door de besparingen op LBV zal deze druk nog toenemen, wat een pervers effect genereert: maatregelen die bedoeld zijn om efficiënter te werken, dreigen net de onderwijskwaliteit verder te ondermijnen. Dit staat haaks op de verschillende initiatieven van de Vlaamse Regering om de onderwijskwaliteit te versterken. Tegelijk hebben scholen alle beschikbare middelen nodig voor extra ondersteuning in Nederlands en wiskunde. De situatie wordt bijzonder nijpend, temeer omdat vanaf volgend schooljaar ook bijkomende besparingen in het secundair onderwijs worden doorgevoerd.

Graag geven we nog dit aandachtspunt mee:

Binnen de huidige financiering van LBV wordt bij scholen met één instellingsnummer geen rekening gehouden met verschillende vestigingsplaatsen. Daardoor zijn net deze scholen verplicht bijkomende uren uit hun globaal lestijdenpakket in te zetten. Dit creëert een grote ongelijkheid ten opzichte van scholen die zich kunstmatig hebben opgesplitst in meerdere instellingsnummers.

***

De afvaardiging van de representatieve vakorganisaties, te weten:

- de Algemene Centrale der Openbare Diensten, vertegenwoordigd door:

Mevr. Nancy LIBERT, algemeen secretaris ACOD-onderwijs
Dhr. Jean-Luc BARBERY, adjunct-algemeen secretaris ACOD-onderwijs

- de Federatie van de Christelijke Syndicaten der Openbare Diensten, vertegenwoordigd door:

Dhr. Paul WILLEKENS, adjunct-secretaris-generaal, COC
Mevr. Hilde LAVRYSEN, adjunct-algemeen secretaris COV

- het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt, vertegenwoordigd door:

Dhr. Pascal CLAESSENS, secretaris-onderhandelaar VSOA-onderwijs

gaan niet akkoord met het hierbij gevoegde Ontwerp van decreet tot wijziging van diverse onderwijsdecreten, wat betreft de flexibilisering van de organisatie van de levensbeschouwelijke vakken.

***

ACOD Onderwijs geeft een protocol van niet akkoord bij het ontwerp van decreet tot wijziging van diverse onderwijsdecreten wat betreft de flexibilisering van de organisatie van de levensbeschouwelijke vakken

ACOD Onderwijs is tevreden dat de 2 uren eigen levensbeschouwing een onderdeel blijft van het curriculum.

Naast deze 2 uren eigen levensbeschouwing zijn wij voorstander van een algemeen vormend vak "interlevensbeschouwelijke dialoog" waar alle jongeren samen leren over de verschillende levensbeschouwingen. De voorwaarde voor een dergelijk vak is dat jongeren voldoende kennis hebben over hun eigen levensbeschouwing. Je kan van kinderen en jongeren immers niet verwachten dat zij in dialoog gaan over hun eigen levensbeschouwing als zij daar onvoldoende kennis over hebben.

ACOD Onderwijs ziet niet in hoe deze voorstellen van de Vlaamse regering tot flexibiliteit voor het inrichten van de levensbeschouwelijke vakken de organisatie van deze vakken zal vergemakkelijken. Het moeilijk organiseren van deze vakken was immers de enige reden die aangegeven werd in het regeerakkoord om de vakken levensbeschouwing te herbekijken.

De mogelijkheid om deze vakken per individuele school 2 uur per week, 4 uur per 14 dagen, of 8 uren per maand te laten doorgaan en de levensbeschouwelijke vakken niet parallel te moeten onderwijzen zal alleen maar chaos in de scholen betekenen. Hier bovenop kan men de levensbeschouwing ook nog over de scholen heen organiseren. Het geeft niet alleen moeilijkheden in het toekennen van de opdrachten van de leerkrachten levensbeschouwing maar het heeft ook grote gevolgen in de opdrachtverdeling van het voltallige onderwijzend personeelskorps.

Als bijvoorbeeld een secundaire school kiest om de levensbeschouwelijke vakken te clusteren in 8 uren per maand op een vrijdag, wanneer worden de andere vakken die normaal gegeven worden op vrijdag in die 3 andere weken dan gegeven? Wanneer en met welke leerkracht worden die ingehaald?

Wat indien een school ervoor kiest om de leerlingen uit eenzelfde klasgroep, islam te laten volgen in het systeem van 2 uren per week en de leerlingen NCZ in het systeem van 4 uur per 14 dagen? Wat

gebeurt er dan met de leerlingen NCZ in de weken dat ze geen eigen levensbeschouwing hebben? Welk vak door welke leerkracht wordt dan gegeven wetende dat ze tot 1 klasgroep behoren met de leerlingen die islam volgen?

ACOD Onderwijs wil dat de keuze voor het organisatiemodel op een hoger niveau wordt vastgelegd (scholengemeenschap/scholengroep) en dat de verschillende levensbeschouwelijke vakken op hetzelfde tijdstip worden gegeven.

ACOD Onderwijs begrijpt niet dat de Vlaamse Regering de schoolbesturen niet verplicht om bij overstap naar een ander ambt de 290 dagen dienstanciënniteit te laten meenemen. We hebben toch nog steeds een lerarentekort? Als personeelsleden uit het ambt van leraar LBV de moeite doen om binnen hun vereist diploma een ander vak/ambt aan te nemen, verdienen zij dan niet ons grootste respect? Deze personeelsleden hebben een pedagogisch diploma, hebben ervaring in het lesgeven, hebben voor het onderwijs gekozen...maar op het moment dat de Vlaamse Regering voor hen moet kiezen geven ze niet thuis en laten zij de keuze aan een individuele directeur om te beslissen. Dit heeft tot gevolg dat er mogelijks een ongelijke behandeling zal ontstaan tussen personeelsleden wat wij als vakbond niet kunnen aanvaarden.

ACOD Onderwijs vraagt om een recht te maken van het systeem van TAO (tijdelijk andere opdracht) voor de leerkrachten LBV die willen overschakelen naar een ander ambt.

ACOD Onderwijs wil de aandacht vestigen op de leerkrachten LBV die momenteel in hun vak een levensbeschouwelijk kenteken mogen dragen en dit niet zullen mogen in een ander vak. Voor sommige personeelsleden betekent dit dat "omscholen" naar een ander vak voor hen een lege doos is.

ACOD Onderwijs is geen voorstander van de mogelijkheid om in het secundair onderwijs de lessen levensbeschouwing te geven via afstandsonderwijs. Wij vinden dat de vakinhoud van dergelijke lessen niet geschikt is om op afstand te geven.

ACOD Onderwijs heeft heel wat bezorgdheden wat het nieuwe visum betreft die de voordracht zal vervangen. Momenteel vervult de adviseur inspecteur een belangrijke rol bij het voordragen/aanstellen van personeelsleden LBV in de verschillende scholen. De adviseur inspecteur heeft een helikopterzicht over de opdrachten LBV die al dan niet zijn ingevuld. Hij kan ervoor zorgen dat de versnippering van de opdracht van een leerkracht LBV zo klein mogelijk is. Hij kent zowel de "blinde vlekken" die nog moeten ingevuld worden als de personeelsleden die nog geen volledige opdracht hebben. Wij vinden het zeer belangrijk dat deze opdracht blijft waar hij nu is namelijk bij de adviseur inspecteur, zeker in tijden waar men kiest voor een organisatiemodel "vrijheid blijheid". Voor directeurs betekent dit een bijkomende taak. Zij zullen zelf op zoek moeten gaan naar leerkrachten levensbeschouwing terwijl deze taak nu wordt uitgevoerd door de adviseur-inspecteur van de levensbeschouwing.

ACOD Onderwijs kan nog geen uitspraken doen over het feit of de besparing van 100 miljoen al dan niet zal gerealiseerd worden zolang er geen uitvoeringsbesluiten zijn. Hoe dan ook zullen de besparingen volledig ten laste komen van het onderwijzend personeel wat voor ons onaanvaardbaar is.

ACOD Onderwijs stelt zich de vraag of het realistisch is om dit decreet zijn ingang te laten vinden in het schooljaar 2026-2027. Dit decreet heeft nog een hele legistische weg af te leggen en de uitvoeringsbesluiten zijn nog niet beschikbaar. De organisatie van het volgende schooljaar is op het werkveld momenteel in volle voorbereiding. Wat het aantal uren levensbeschouwing betreft tasten de schoolbesturen en dus ook de leerkrachten in het duister.

Bovendien vernemen we dat er nog heel wat leerplannen zullen moeten aangepast worden (leerjaar versus graad, over de structuuronderdelen heen, ...) om de voorgestelde flexibilisering te kunnen waarmaken. De nodige implementatietijd zal immers de cruciale voorwaarde zijn om deze flexibilisering te laten slagen.

***

De COC en het COV geven een protocol van niet-akkoord bij dit ontwerp van decreet.

Respect voor grondwettelijke rechten

De COC en het COV zijn tevreden dat de overheid hun standpunt bevestigt, mede gesteund door verschillende adviezen van grondwetspecialisten. Het recht op levensbeschouwelijk onderwijs is een grondwettelijk recht dat gehandhaafd moet worden. De scholen moeten binnen het reguliere lessenpakket levensbeschouwelijk onderwijs verstrekken voor twee lestijden per week in de godsdienst of niet-confessionele zedenleer naar keuze van de ouders/leerlingen.

Besparingen

De COC en het COV kunnen niet akkoord gaan dat de maatregelen die de overheid wenst te treffen om problemen met de organisatie van de levensbeschouwelijke vakken te verhelpen gekoppeld worden aan een besparing van 100 miljoen euro. Een besparing van deze omvang betekent globaal genomen een verlies van meer dan 1000 voltijdse betrekkingen in de ambten van leermeester en leraar levensbeschouwelijke vakken. Het is voor ons onaanvaardbaar dat de overheid de problematische organisatie van deze vakken aangrijpt om financieel te optimaliseren en aanzienlijk te besparen.

Gebrek aan duidelijkheid over de besparingsmaatregelen

De COC en het COV moeten vaststellen dat de overheid niet bereid was om de maatregelen die bij besluit van de Vlaamse regering zullen getroffen worden om de voorziene besparing in het levensbeschouwelijk onderwijs te realiseren, gelijktijdig met het ontwerp decreet te bespreken. Meer nog tijdens de onderhandelingen stelde de overheid dat beide los van elkaar staan en uitvoerbaar zijn. Dit staat in de weg van een transparante wijze van totstandkoming van regelgeving. Hierdoor kan de impact van de volledige hervorming, inclusief de daarmee gepaard gaande besparing, niet betrouwbaar worden ingeschat voor personeelsleden en scholen.

Uit de memorie van toelichting bij het decreet blijkt nochtans zeer duidelijk dat de besparing een doelstelling is van de regering en dat met het ontwerpdecreet hiervoor de basis wordt gelegd.

Een besparing van 100 miljoen euro heeft verregaande gevolgen voor het personeelsbestand. Ze leidt tot ontslagen van tijdelijke personeelsleden, tot terbeschikkingstelling van vastbenoemde LBV-leraren en tot grote onzekerheid bij toekomstige leraren levensbeschouwelijke vakken. De COC en het COV dringen aan op een respectvolle omgang met deze vakken en hun leraren.

Deze leraren worden gedwarsboemd in de bewuste keuze die ze maakten om LBV te onderwijzen. De overheid vergeet daarbij dat deze leraren, precies door het bijzondere karakter van het vak dat ze onderwijzen, een bijzondere band hebben met de leerlingen die bij hen terecht kunnen met hun vragen en bezorgdheden over bepaalde maatschappelijke ontwikkelingen, ethische kwesties en hun eigen identiteit.

Maar al te gemakkelijk gaat de overheid ervan uit dat deze leraren kunnen aangesteld worden in andere vakken/ambten. Dit is zeker niet zo voor alle leraren. Bovendien vrezen we dat de kansen tot wedertewerkstelling gehypothekeerd worden omdat er geen recht is om dienstanciënniteit mee te nemen of om verlof tijdelijke andere opdracht te nemen om elders aangesteld te worden. Ook het

recht om levensbeschouwelijke symbolen te dragen zal niet meer mogelijk zijn in een ander ambt. Bovendien zijn de bekwaamheidsbewijzen van sommige leraren LBV dermate specifiek dat ze geen vereist of voldoende geacht bekwaamheidsbewijs zijn voor een ander vak of ambt.

Rechtsgrond voor een andere organisatie

Het ontwerpdecreet voert een rechtsgrond in om de lessen levensbeschouwelijke vakken anders te organiseren.

Omdat er geen duidelijkheid is over de maatregelen die later nog bij besluit worden vastgelegd, kunnen de COC en het COV onmogelijk inschatten of de organisatorische opties die de overheid voorstelt voor de levensbeschouwelijke vakken realistisch en haalbaar zijn. De koppeling aan een ingrijpende besparing doet bovendien weinig goeds vermoeden.

De COC en het COV vrezen dat de flexibele organisatievoorstellen die in de memorie van toelichting zijn opgenomen zullen leiden tot een ware chaos in het onderwijslandschap waarvan de leraren LBV de dupe zullen zijn.

De leraren zullen geconfronteerd worden met evenveel diverse organisatievormen als er scholen zijn waardoor het voor hun quasi onmogelijk zal zijn om een volwaardige en haalbare volledige aanstelling te krijgen. Daarbij komt nog de mogelijk impact van de besparingen op de omvang en diversiteit van de leerlingengroepen waaraan de lessen LBV zullen moeten gegeven worden.

Als de lessen LBV geclusterd of op verschillende momenten in het uurrooster/schooljaar ingepland worden voor de onderscheiden levensbeschouwingen zal ook de impact op de leraren die de niet-levensbeschouwelijke vakken geven groot zijn.

De COC en het COV pleiten ervoor dat de scholen verder beroep blijven doen op de inspecteurs-adviseurs levensbeschouwelijke vakken om het overzicht te bewaren op de tewerkstelling van de leraren LBV, ook als het visum de voordracht van deze personeelsleden vervangt.

De COC en het COV verwachten niet dat de voostellen van de overheid de aangekaarte problemen inzake organisatie van het levensbeschouwelijk onderwijs zullen kunnen oplossen. Dit is een gemiste kans die had vermeden kunnen worden door vooraf goed in kaart te brengen wat de organisatorische problemen werkelijk zijn en dit niet zomaar te koppelen aan een ingrijpende besparing.

***

Met betrekking tot het *Ontwerp van decreet tot wijziging van diverse onderwijsdecreten, wat betreft de flexibilisering van de organisatie van de levensbeschouwelijke vakken*, geeft VSOA Onderwijs een **protocol van niet akkoord** en wenst hierbij volgende opmerkingen te maken:

Voor wat betreft de mogelijkheid om 290 dagen gepresteerde diensten mee te nemen, is VSOA Onderwijs van mening dat dit, zeker voor de leerkrachten die het vereiste bekwaamheidsbewijs vereiste hebben voor andere specialiteiten (vakken), dit een recht zou moeten zijn. Vakinhoudelijk en -didactisch hebben zij namelijk hun diploma om hun kunde te staven. Wij nemen aan dat de lerarenopleidingen de diploma's op een ernstige manier toekennen. Qua klasmanagement en vertrouwdheid met de schoolpopulatie, zien wij geen verschil tussen een levensbeschouwelijk en ander vak.

De flexibilisering an sich, in het bijzonder het bundelen van de lessen op één of meerdere dagen, waarbij ook de verschillende levensbeschouwingen op verschillende momenten kunnen ingericht

worden, zal volgens VSOA Onderwijs tot gevolg hebben dat de organiseerbaarheid voor ALLE vakken in het gedrang brengen.

Bijkomende vraag is of bijvoorbeeld een hele dag LBV onderricht, wel wenselijk is aangezien elk vak, dus ook LBV, op een kwaliteitsvolle manier moet onderwezen worden. De aandachts-span bij een volledige dag dezelfde les, zal sowieso negatief beïnvloed worden.

Wat betreft het visum stelt VSOA Onderwijs de volgende vraag: de inspectie LBV kan een visum uitreiken maar ook intrekken. Wij dringen erop aan dat – vooral – tegen deze laatste beslissing beroep kan worden ingediend. Het intrekken van het visum staat voor ons op dezelfde lijn als een negatieve evaluatie, waartegen in een rechtsstaat toch beroep zou moeten kunnen worden aangetekend.

Het is ook onduidelijk wat de school moet doen, indien geen kandidaten met een visum zich aanbieden, aangezien de inspectie LBV geen voordrachten meer doet.

VSOA Onderwijs hoopt hieromtrent meer duidelijkheid in de nog volgende besluiten.

Brussel,

AFVAARDIGING VAN DE OVERHEID:

VOORZITTERS,

AFVAARDIGING VAN HET GO! ONDERWIJS VAN
DE VLAAMSE GEMEENSCHAP EN VAN DE
VERENIGINGEN VAN DE INRICHTENDE MACHTEN:

Voor het Katholiek Onderwijs Vlaanderen

Voor het Overleg Kleine Onderwijs-
verstrekkers (FOPEM, IPCO, Steiner-federatie,
VOOP)

Matthias DIEPENDAELE
minister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Economie, Innovatie en
Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en
Facilitair Management
Voorzitter SectX en C2
Ondervoorzitter OOC

Voor het GO! onderwijs van de Vlaamse
Gemeenschap:

Voor het Onderwijssecretariaat
voor Steden en Gemeenten van de
Vlaamse Gemeenschap:

Zuhal DEMIR
Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en Werk,
Voorzitter OOC
Ondervoorzitter SectX en C2

Voor het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen:

LEDEN,

AFVAARDIGING VAN DE REPRESENTATIEVE
VAKORGANISATIES:

Voor de Algemene Centrale der
Openbare Diensten:

Hans BONTE
Viceminister-president van de Vlaamse Regering
en Vlaams minister van Wonen, Energie en
Klimaat, Toerisme en Jeugd

Voor de Federatie van de Christelijke Syndicaten
der Openbare Diensten:

Hilde CREVITS
Viceminister-president van de Vlaamse Regering
en Vlaams minister van Binnenland, Steden- en
Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en
Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en
Zeevisserij

Voor het Vrij Syndicaat voor het
Openbaar Ambt:

Ben WEYTS
Viceminister-president van de Vlaamse Regering
en Vlaams minister van Begroting en Financiën,
Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en
Dierenwelzijn

Ontwerp van decreet tot wijziging van diverse onderwijsdecreten, wat betreft de flexibilisering van de organisatie van de levensbeschouwelijke vakken

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet rechtspositie personeelsleden
gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991

Art. 2. Aan artikel 3 van het decreet rechtspositie personeelsleden
gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991, het laatst gewijzigd bij het decreet van 17
mei 2024, wordt een punt 47° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“47° visum: een schriftelijke toelating die de geschiktheid van een personeelslid bewijst
om een bepaalde godsdienst of de niet-confessionele zedenleer te onderwijzen..”.

Art. 3. Aan artikel 4, §4, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 22 juni
2007 en gewijzigd bij de decreten van 15 juni 2018, 6 juli 2018 en 9 juli 2021, wordt een
vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Voor de toepassing van hoofdstuk III in het basis- en secundair onderwijs kan de raad
van bestuur de diensten die een personeelslid gepresteerd heeft in een ambt van
leerkracht levensbeschouwelijk onderricht in het basis- of secundair onderwijs,
beschouwen als diensten die gepresteerd zijn in een wervingsambt van het bestuurs- en
onderwijzend personeel in het basis- en secundair onderwijs. De raad van bestuur kan

daarbij voor een personeelslid diensten in aanmerking nemen voor maximaal 290 dagen. Het aantal dagen wordt berekend conform paragraaf 1.”

Art. 4. In artikel 17 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 18 mei 1999 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 6 juni 2025, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt punt 6° opnieuw opgenomen in de volgende lezing:

“6° voor een aanstelling als leerkracht levensbeschouwelijk onderricht een visum hebben voor de godsdienst in kwestie of voor de niet-confessionele zedenleer. De bevoegde instantie van de godsdienst levert het visum af om die godsdienst te onderwijzen en de bevoegde instantie van de niet-confessionele zedenleer levert het visum af om de niet-confessionele zedenleer te onderwijzen. Het visum geldt voor onbepaalde duur. De bevoegde instantie van de godsdienst of de bevoegde instantie van de niet-confessionele zedenleer kan het visum altijd intrekken als de bevoegde instantie in kwestie van oordeel is dat het personeelslid niet langer geschikt is;”;

2° paragraaf 5 wordt opgeheven.

Art. 5. In artikel 31 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 18 mei 1999 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 23 november 2023, wordt paragraaf 2 opgeheven.

Art. 6. In artikel 37, §1, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 25 april 2014 en gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2021, wordt het tweede lid opgeheven.

Art. 7. In artikel 86, 9°, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2007 en gewijzigd bij het decreet van 25 april 2014, wordt de zinsnede “, aan de opdracht van de leerkracht levensbeschouwelijk onderricht een einde maakt” vervangen door de woorden “het visum van de leerkracht levensbeschouwelijk onderricht intrekt”.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991

Art. 8. In artikel 4 van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991, het laatst gewijzigd bij het decreet van 6 juni 2025, wordt paragraaf 3 opgeheven.

Art. 9. Aan artikel 5 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2023, wordt een punt 36° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“36° visum: een schriftelijke toelating die de geschiktheid van een personeelslid bewijst om een bepaalde godsdienst of de niet-confessionele zedenleer te onderwijzen.”.

Art. 10. Aan artikel 6, §4, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 22 juni 2007 en gewijzigd bij de decreten van 15 juni 2018, 6 juli 2018 en 9 juli 2021, wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Voor de toepassing van hoofdstuk III kan de inrichtende macht in het basis- en secundair onderwijs de diensten die een personeelslid gepresteerd heeft in een ambt van leerkracht levensbeschouwelijk onderricht in het basis- of secundair onderwijs, beschouwen als diensten die gepresteerd zijn in een wervingsambt van het bestuurs- en onderwijzend personeel in het basis- en secundair onderwijs. De inrichtende macht kan daarbij voor een personeelslid diensten in aanmerking nemen voor maximaal 290 dagen. Het aantal dagen wordt berekend conform paragraaf 1.”.

Art. 11. In artikel 19, §1, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2023, wordt punt 4° opnieuw opgenomen in de volgende lezing:

“4° voor een aanstelling als leerkracht levensbeschouwelijk onderricht een visum hebben voor de godsdienst in kwestie of voor de niet-confessionele zedenleer. De bevoegde instantie van een godsdienst levert het visum af om die godsdienst te onderwijzen en de bevoegde instantie van de niet-confessionele zedenleer levert het visum af om de niet-confessionele zedenleer te onderwijzen. Het visum geldt voor onbepaalde duur. De bevoegde instantie van de godsdienst of de bevoegde instantie van de niet-confessionele zedenleer kan het visum altijd intrekken als de bevoegde instantie in kwestie van oordeel is dat het personeelslid niet langer geschikt is.”.

Art. 12. In artikel 60 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt punt 9° vervangen door wat volgt:

“9° vanaf het ogenblik waarop de bevoegde instantie van de betrokken eredienst of de bevoegde instantie van de niet-confessionele zedenleer het visum van de leerkracht levensbeschouwelijk onderricht intrekt;”.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997

Art. 13. Aan artikel 41, §1, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 wordt de volgende zin toegevoegd:

“De lestijden kunnen gegroepeerd worden aangeboden.”.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010

Art. 14. Aan artikel 97 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010 wordt de volgende zin toegevoegd:

“De lessen kunnen gegroepeerd worden aangeboden.”.

Art. 15. In artikel 300 van dezelfde codex worden voor het eerste lid drie leden ingevoegd, die luiden als volgt:

“Er worden een aantal lessen voorbehouden voor het onderwijzen van de vakken godsdienst, niet-confessionele zedenleer, cultuurbeschouwing en eigen cultuur en religie toegekend.

Het eerste lid is alleen van toepassing op de structuuronderdelen met levensbeschouwelijk onderricht in de basisvorming.

De Vlaamse Regering bepaalt de berekeningswijze van het aantal uren om de vakken godsdienst, niet-confessionele zedenleer, cultuurbeschouwing en eigen cultuur en religie te onderwijzen die aan een school kunnen worden toegekend.”.

Hoofdstuk 6. Slotbepaling

Art. 16. Dit decreet treedt in werking op 1 september 2026.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR